

J.E.F

Hitler heeft mijn roze konijn gestolen

3^{DE}
GRAAD LO

Duitsland / Zwitserland — 2016
Duur: 119 min. — NL ondertiteld
Duits, Frans en Engels gesproken
Regie: Caroline Link

Hitler heeft mijn roze konijn gestolen

Doelgroep

3de graad lager onderwijs

J'E.F in de klas

J'E.F wil kinderen en jongeren filmwijs maken. We dagen je als leerkracht uit om het medium film breed in je lessenpakket te integreren. We reiken je tools aan om je leerlingen de film op een actieve, creatieve en kritische manier te laten beleven. Naast deze lesmap hebben we nog meer in huis. Je vindt het overzicht achteraan in deze lesmap.

Lesmap

In deze lesmap zoomen we in op de productie van de film, de thematiek en de verhaallijn, maar we geven ook interessante filmtechnische duiding. De lesmap wordt doorspekt met weetjes, vragen en methodieken.

Afspeellijst

Bij *Hitler heeft mijn roze konijn gestolen* is een uitgebreide [afspeellijst](#) beschikbaar op YouTube met beelden van de making of, interview- en filmfragmenten. Je kan deze fragmenten inzetten als rode draad van de filmbespreking.

Pinterest

Neem er zeker ook het [prikbord op Pinterest](#) bij. Je vindt er tal van leuke, visuele en interessante beelden en elementen die je kan koppelen aan de bespreking.

Jouw mening telt

Laat ons weten wat je vindt van de inhoud van deze lesmap. Je kan [hier](#) een evaluatieformulier invullen.

De inhoud van deze lesmap is eigendom van J'E.F en mag enkel worden overgenomen en hergebruikt mits vermelding van J'E.F.

Filmfiche

Synopsis	3
Technische kaart	3
Introfilm	3
In de pers	4

Filmproductie

<i>What's in a title?</i>	5
Riva Krymalowski: kleine ster op de grote set	6
Wist je dat...?	7

Inhoudelijke info

Ren-je-rot	8
Het ongelofelijke leven van Judith Kerr	8
Afscheid nemen	10
Anna's voyage	11

Filmtechnische info

Méér dan wat spullen	12
----------------------	----

Pinterest 14

Bibliografie 14

Het model filmwijsheid 15

Op zoek naar inspiratie? 15

Heb je een vraag of bedenking bij deze lesmap?
Stuur een mail naar jefindeklas@jeugdfilm.be

Synopsis

Anna heeft het te druk met schoolwerk en vrienden om te beseffen dat de wereld op springen staat. Overal in Berlijn duiken posters op met de afbeelding van Hitler en de sfeer van oproer hangt in de straten. Wanneer haar vader, een joods journalist, verdwijnt en de familie halsoverkop moet vluchten uit Duitsland, beseft Anna dat het leven nooit meer hetzelfde zal zijn. Vanaf nu is ze een vluchteling, die nieuwe talen leert en nieuwe vrienden maakt.

Naar het ontroerende levensverhaal van de auteur Judith Kerr.

Winnaar van de prijs voor Beste Langspeelfilm (professionele jury) op J'E.F festival 2021.

Technische kaart

Een film van Caroline Link
Duitsland en Zwitserland, 2019, 119 min., Nederlands ondertiteld

Scenario Anna Brüggeman, Judith Kerr, Caroline Link
Productie Jochen Laube, Fabian Maubach
Muziek Volker Bertelmann
Montage Patricia Rommel
Camera Bella Halben
Cast Riva Krymalowski (Anna), Marinus Hohmann (Max), Karla Juri (Dorothea), Oliver Masucci (Arthur)
Distributie J'E.F

Introfilm

Bekijk zeker en vast [deze intro](#) voor je naar de film gaat. Dit filmpje wordt ook getoond in de cinema of het CC waar je de film met je klas gaat bekijken.

Achteraan de afspeellijst vind je nog uitgebreide interviews met inspiratiebron Judith Kerr en regisseur Caroline Link. (Beide interviews zijn in het Engels.)

In de pers

„Oscar-winner Caroline Link’s child’s-eye saga of a Jewish refugee family fleeing Nazi Germany misses some of its source novel’s urgency, but it’s absorbing and beautifully crafted. (...) In this bright, engaging film, Judith Kerr’s story is faithfully and lovingly preserved.”

“Oscar-winnaar Caroline Link vertelt dit vluchtverhaal van een joods gezin, gezien door de ogen van een kind, met minder aandrang dan de oorspronkelijke roman, maar het resultaat is boeiend en prachtig gemaakt. (...) De kleurrijke en innemende film vertelt Judith Kerr’s verhaal op een getrouwe en liefdevolle manier.”

- [Variety](#)

“When Hitler Stole Pink Rabbit views displacement and the approaching Holocaust primarily through the experiences of a child, Anna Kemper (a captivating Riva Krymalowski). (...) This child’s-eye view of a family’s flight from Nazi Germany keeps the perils of the adult world at a determined remove.”

“Hitler heeft mijn roze konijn gestolen benadert de diaspora en de naderende Holocaust voornamelijk vanuit het perspectief van het kind Anna Kemper (pakkend gespeeld door Riva Krymalowski). De door kinderen vertelde vlucht uit Nazi Duitsland houdt de dreigingen van de volwassen realiteit zorgvuldig op afstand.”

- [New York Times](#)

“...this recollection of displacement avoids the most abhorrent images of its era: The most depraved atrocities are still to come, and what violence Kerr’s story contains occurs far offstage. Still, the regret, longing and fragile optimism of her real-life story suffuse a film that reminds the audience just how timeless terms such as “migration,” “exile” and “refugees” really are.”

“De grootste gruwel [van het nazi-tijdperk] zijn nog niet begonnen [op het moment dat dit verhaal zich afspeelt], en het weinige geweld speelt zich voorlopig nog af in de coulissen. Maar de spijt, het verlangen, en het broze optimisme uit Judith Kerr’s levensverhaal zorgen voor een film die het publiek erop wijst hoe tijdloos fenomenen zoals ‘migratie’, ‘verbanning’ en ‘vluchtelingen’ eigenlijk zijn.”

- [The Washington Post](#)

What's in a title?

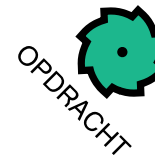
Eerste indrukken zijn belangrijk, dat hoor je wel eens vaker. Met een eerste indruk geeft iemand een stukje van zichzelf prijs. Dat is zo bij mensen, maar ook bij films, boeken en series. Daarom denken filmmakers altijd zorgvuldig na over de titel die ze voor hun film zullen kiezen.

Een goede titel licht al een tipje van de sluier op zonder alles te verklappen. Hij vat een belangrijk deel van het verhaal samen en wekt je interesse nét genoeg, zodat je zin krijgt om te ontdekken waar het over gaat. Een echt goede titel blijft ook wanneer de film is afgelopen in je hoofd hangen. Soms krijgen de woorden zelfs een nieuwe of extra betekenis wanneer je alles hebt gezien.

Vragen voor de leerlingen

- # Wat was de titel van de film die je hebt gezien?
- # Welke elementen uit die titel kwam je tegen in het verhaal? Wat is het 'roze konijn' uit de film bijvoorbeeld? Wie is de 'ik' waar de 'mijn' uit de titel naar verwijst?
- # Waar in het verhaal 'steelt' Hitler het roze konijn? Komt hij voor als personage in de film? Komt Hitler het konijn zelf halen? Hoe komt de knuffel in zijn handen terecht?
- # Anna is erg droevig wanneer ze haar roze konijn verliest. Maar er is veel meer dat haar verdrietig maakt, veel meer dat haar wordt afgenomen. Wat moet Anna nog meer achterlaten?
- # Gaat de titel enkel over de diefstal van het konijn? Zou het kunnen dat het konijn symbool staat voor andere zaken die Anna kwijtraakt doorheen het verhaal? Zo ja, wat?
- # Ken je andere sterke filmtitels? Op welke manier zeggen die titels iets over het verhaal van de film?

Bedenk een alternatieve titel voor de film en teken er je eigen filmposter bij. Voor inspiratie kan je terecht op de [Pinterest-pagina](#) bij deze film.

Hang de nieuwe affiches aan het eind van de opdracht op in de klas en houd een kleine 'vernissage.' Welke affiches en titels spreken de leerlingen aan?

Riva Krymalowski: kleine ster op de grote set

Riva Krymalowski is de naam van de actrice die Anna speelt in de film. Riva werd geboren in Zwitserland (waar een deel van de film zich ook afspeelt), maar ze woont al heel haar leven in Berlijn, in Duitsland. Heel bijzonder: ze was nog maar tien jaar oud toen ze op de set van *Hitler heeft mijn roze konijn gestolen* stond! Voordien had ze slechts één keer geacteerd. Hoe lukte het haar zo snel om een 'filmster' te worden?

Wanneer de filmmakers klaar zijn met het bedenken van hun verhaal, gaan ze op zoek naar mensen die de personages in dat verhaal kunnen vertolken. Dit noemen we de **casting**.

Vaak laat men een heleboel kandidaten langskomen - soms zelfs allemaal tegelijk - om te testen wie van hen het meest geschikt is voor de rol. Dit heet de **auditie**. Op de audities krijgen de kandidaten vaak enkele opdrachten, bv. een stukje uit het **script** (de volledig uitgeschreven dialoog van de film) acteren, of iets over zichzelf vertellen. Vaak testen de filmmakers ook hoe goed verschillende kandidaat-acteurs bij elkaar passen.

Riva heeft dit ook allemaal moeten doen. En blijkbaar deed ze het heel goed, want zij werd uitgekozen om in de film mee te spelen!

Vragen voor de leerlingen

- # Hoe is het om (kind)acteur te zijn, denk je? Wat zijn de voor- en nadelen?
- # Ken jij iemand die al geacteerd heeft in een film? Of in een musical, of toneelstuk? Heb je zelf ooit geacteerd? Wanneer was dat?
- # Zou jij beroemd willen zijn?
- # Anna gelooft dat je een moeilijke jeugd moet gehad hebben om beroemd te worden. Denk je dat ze het bij het rechte eind heeft?
- # Een film opnemen duurt makkelijk enkele maanden. Kindacteurs zoals Riva moeten natuurlijk ook leren en naar school gaan. Hoe denk je dat dit kan worden opgelost?

- ▶ Ben je benieuwd hoe het leven van een (kind) acteur verloopt? Of wil je meer weten over het castingproces? Neem dan een kijkje op onze [afspeellijst](#). In de [vlog van Niek Roozen](#) ontdek je hoe het is om auditie te doen. En in de [filmpjes van Sem](#) bekijk je een filmset door de ogen van één van de kindacteurs!

Wist je dat...?

Wist je dat 'heim' in het Duits 'thuis' betekent? De naam van Heimpi, de kinderverzorgster, heeft dus een dubbele bodem. Voor Anna is Heimpi sterk verbonden met haar huis in Berlijn, en de geur van haar zakdoek roept tegelijk gevoelens van heimwee (trouwens ook afgeleid van -heim) en troost op.

- ▶ Grappig toeval: Oliver Masucci speelt in *Hitler heeft mijn roze konijn gestolen* de vader van Anna. Maar eerder in zijn carrière vertolkte hij niemand minder dan... Hitler zelf! De (absurde) film in kwestie heet *Er ist wieder da* en fantaseert over hoe Hitler zou reageren als hij terecht kwam in onze hedendaagse wereld vol Segways, kopieermachines, enz. De [trailer](#) staat op onze afspeellijst.

Riva ging naar de Berlijnse basisschool waar Judith Kerr (op wie het personage van Anna is gebaseerd - zie verder in deze lesmap) vroeger zelf op school zat!

Ren-je-rot

Hou een eerste bespreking van de film wanneer alles nog vers in het geheugen ligt. Gebruik hiervoor de Ren-je-rot-methodiek uit ons [document met basiswerkvormen](#).

Aanvullend op de basisvragen uit het document kan je ook de volgende vragen in de groep gooien:

Vragen voor de leerlingen

- # Was er een moment in de film dat jou speciaal geraakt heeft? Welk moment was dat?
- # Is ergens nieuw zijn moeilijk? Wat is er dan het lastigst aan?
- # Had je graag iets veranderd aan het verhaal of aan de film? Wat zou je anders doen?

Het ongeloofelijke leven van Judith Kerr

Aan het eind van de film wordt het verkapt: Anna's verhaal is waargebeurd! De naam van het échte meisje dat tijdens de jaren 1930 uit Duitsland vluchtte met haar familie is **Judith Kerr**. Ook haar vader was een theatercriticus met een uitgesproken mening. In de jaren 1930 was Hitlers nazipartij nog niet op het toppunt van haar macht - pas later kreeg ze door verkiezingen de macht in handen. Maar toch was ze ook toen al heel onverdraagzaam. Judiths vader lag met zijn opvallende uitspraken in het vizier van Hitler. Daardoor beseftte hij vrij snel dat hij en zijn gezin het land uit moesten.

Enkele jaren later zou het te laat zijn geweest: vanaf de late jaren dertig begon de nazipartij systematisch joden, homoseksuelen, invalide mensen en andere 'afwijkenden' op te jagen. Velen onder hen (bij de joden zelfs de grote meerderheid) belandde in de concentratiekampen en stierf daar.

In Groot-Brittannië was Judith een stuk veiliger. Ze stichtte er een gezin en begon tekeningen te maken bij de verhalen die ze voor haar kinderen bedacht. Uiteindelijk kwam Judiths kinderdroom uit: ze werd een beroemde auteur!

Judiths verhaal doet denken aan een ander bekend verhaal uit de Tweede Wereldoorlog, dat helaas minder goed afliep: dat van Anne Frank.

- ▶ Wil je weten wie Anne Frank en Adolf Hitler waren? Neem dan een kijkje op onze [afspeellijst](#). Aanvullend op deze filmpjes kan je samen met je klas ook (een fragment uit) *Het Achterhuis* lezen.

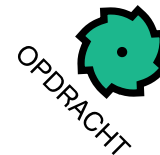

Vragen voor de leerlingen

- # Waarin stemmen de levensverhalen van Judith en Anne overeen? Waarin niet?
- # Denk je dat Anne en Judith vriendinnen hadden kunnen zijn? Waarom wel/niet?
- # Waarom vluchten mensen soms weg van de plek waar ze wonen? Waarom blijven ze er soms, ook al worden de omstandigheden slechter?
- # Ook vandaag zijn er veel gezinnen en kinderen op de vlucht. Kan je daar voorbeelden van geven?

Judith Kerr maakte tijdens haar leven enkele succesvolle kinderboeken. Het eerste was het prentenboek *De tijger die op de thee kwam*. Judith liet zich verder inspireren door haar kat voor de prentenboekenreeks *Mog*. Ten slotte schreef ze ook het verhaal van haar jeugd neer in de *Uit de Hitler-tijd*-boekenreeks. *Hitler heeft mijn roze konijn gestolen* is het eerste verhaal uit die reeks.

Kies één van Judith Kerrs boeken uit en lees het. Maak vervolgens een vingerboekje (ook wel 'flipboekje' genoemd), net als Anna in de film! Je ziet [hier](#) hoe je dat doet. Laat je voor de tekeningen in het boekje inspireren door het leven of een boek van Judith Kerr.

Afscheid nemen

De scènes op de afspeellijst verwijzen allemaal naar een centraal thema in de film: afscheid. Anna is nog heel jong. Toch moet ze verscheidene keren afscheid nemen van een plek die aanvoelt als haar 'thuis'. Ze moet haar thuis telkens opnieuw vormgeven. Afscheid nemen is nochtans niet zo makkelijk...

Denk na over wat je het liefst hebt aan jouw eigen thuis. Van wat zou jij expliciet afscheid nemen als je het moest verlaten, zoals Anna in de film? Baseer je afscheidswijsje op het gedicht Marc groet 's morgens de dingen van Paul Van Ostaijen:

Marc groet 's morgens de dingen

*Dag ventje met de fiets op de vaas met de bloem
ploem ploem*

*dag stoel naast de tafel
dag brood op de tafel
dag visserke-vis met de pijp
en*

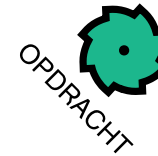
*dag visserke-vis met de pet
pet en pijp
van het visserke-vis
goeiendag*

*D a a — a g vis
dag lieve vis
dag klein visselijn mijn*

Draag je wijsje ten slotte voor de rest van de klas voor. Of... laat het over aan een digitale avatar van jezelf! Download de app [Tellagami](#), maak je eigen avatar en spreek je gedichtje in (rijmen hoeft dus niet).

Anna's voyage

Op haar reis ziet Anna een heel stuk van Europa. De plekken die in de film worden vermeld zijn: Berlijn, Zürich, Parijs en Londen. Anna's gezin woont ook even op het Zwitserse platteland. Volg de reis van de Kempers op een kaart van Europa en duid aan waar de familie halt houdt. Je kan hiervoor een fysieke kaart nemen, of [Google Maps](#) gebruiken. Op welke plek zou jij het liefst (of het minst graag) wonen?

Bereken ook eens de afstand die Anna aflegt in de film!

Variatie op deze opdracht: Ben jij geboren op de plek waar je nu woont? Komen je ouders van de plek waar je nu woont? En je grootouders? En overgrootouders? Maak opnieuw de vorige opdracht voor het parcours van je eigen familie: duid aan waar elke generatie woonde en bestudeer hoe je familie zich doorheen de tijd (wel of niet) heeft verplaatst.

Méér dan wat spullen

Dacht je al ooit na over de enorme hoeveelheid voorwerpen die je in een film ziet? Wie zorgt ervoor dat ze in de film terecht komen? Dat is niet het werk van de regisseur of de acteurs, maar van de... **rekwisiteur!**

De rekwisiteur verzamelt alle voorwerpen die nodig zijn om de film te kunnen maken. Dat is een belangrijke taak: als de rekwisiteur zijn werk goed doet, kan je je makkelijk inleven in het verhaal en in het tijdperk of de omgeving waarin de film zich afspeelt. Het verhaal van een film wordt namelijk deels door middel van de voorwerpen of 'rekwisieten' verteld!

Een voorwerp in een film...

- ⚙️ kan symbool staan voor een personage. Ook als dat personage niet in beeld komt, voel je zijn aanwezigheid, door middel van het voorwerp.

Vraag voor de leerlingen

Kan je voorbeelden noemen van voorwerpen uit *Hitler heeft mijn roze konijn gestolen* die symbool staan voor een personage (bv. zakdoek = Heimpi, zakhorloge = nonkel Julius...)?

- ⚙️ kan helpen om een bepaalde tijd geloofwaardig weer te geven. Deze film speelt zich af in de jaren 1930. Mensen droegen toen andere kleren en huizen hadden andere interieurs dan vandaag. Een goede selectie van rekwisieten kan helpen om het verhaal geloofwaardig te maken.

Vraag voor de leerlingen

Kan je voorbeelden noemen van voorwerpen uit *Hitler heeft mijn roze konijn gestolen* die er heel oud uitzagen (fotocamera's, telefoons...)?

- ⚙️ kan voor een belangrijk plotpunt in het verhaal zorgen. In *Hitler heeft mijn roze konijn gestolen* is dat bijvoorbeeld het geval met het roze konijn (want het zet het verhaal van Anna min of meer in gang) of bijvoorbeeld met de piano's (die de opoffering en de reis van Dorothea mee uitbeelden).

- ▶ Rekvisiteurs zijn vaak echte knutselaars. Soms maken ze de benodigde objecten zelf, of soms moeten ze op zoek gaan naar bestaande objecten om in de film te gebruiken. Benieuwd wat dat allemaal oplevert? Neem op [onze afspeellijst](#) eens een kijkje in het rekwisitendepot van de VRT.

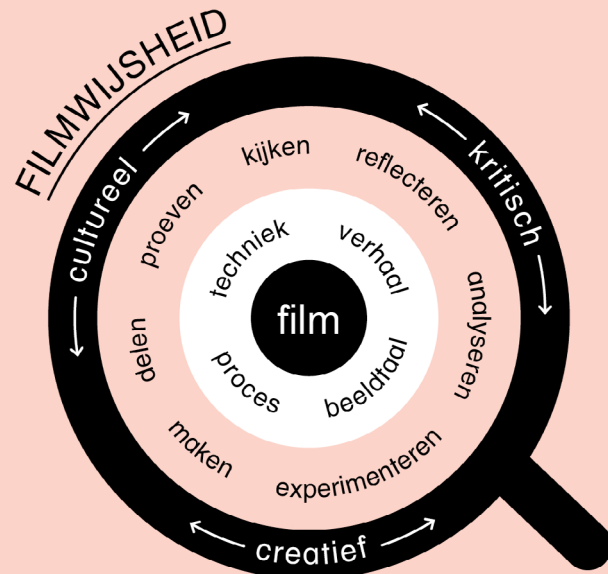
Zou jij iemand belangrijk uit je leven kunnen vatten in enkele sprekende objecten? Probeer het eens! Verzamel voorwerpen die je aan een bepaald iemand uit je eigen omgeving doen denken, en maak een collage. Tip: als je een digitale collage wil maken, kan je de website [Canva](#) gebruiken.

Het model filmwijsheid

Ons [model filmwijsheid](#) gaat dieper in op de creatieve, culturele en kritische doelstellingen die je kan stimuleren met audiovisuele media.

We ontwikkelden een eigen [methodiek](#) die zich focust op het leerproces en vertrekt vanuit de authentieke leeromgeving van de deelnemer en maker. De actieve betrokkenheid van de deelnemers en het plezier tijdens dit proces zijn voor ons cruciaal.

Op zoek naar inspiratie?

Filmwijze waaier

In onze [Filmwijze waaier](#) vind je verschillende opdrachten om je te verdiepen in alle aspecten van filmwijsheid. Zo willen we leerlingen aanmoedigen om via film hun vaardigheden te blijven ontwikkelen.

J'E.F makers

J'E.F inspireert en stimuleert kinderen en jongeren die zelf films willen maken en experimenteren met audiovisuele media. Op [JEFmakers.be](#) vind je allerlei handige tutorials, websites en apps om met film aan de slag te gaan.

Facebookgroep voor leerkrachten

Zit je met een filmwijze vraag? Stel ze in onze [Facebookgroep van 'J'E.F in de klas'](#). Onze community helpt je verder. Of heb je zelf een tip? We kijken er alvast naar uit.

Vorming of nascholing rond film

In onze vormingen delen we graag onze jarenlange expertise. Op een actieve manier leggen we onze inzichten voor aan leerkrachten en begeleiders. Je vindt ons aanbod op [onze website](#).